

REPORT

Aanmeldnotitie mer-beoordeling

Exploratieboring Dana NL P11-B-Johan de Liefde

Klant: Dana Petroleum Netherlands B.V.

Referentie: BI5106-IB-RP-220301-1041

Status: 1/Definitief

Datum: 8 maart 2023

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Industry & Buildings
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Aanmeldnotitie mer-beoordeling

Ondertitel: Aanmeldingsnotitie exploratieboring P11-B-Johan de Liefde
Referentie: BI5106-IB-RP-220301-1041
Status: 1/Definitief
Datum: 8 maart 2023
Projectnaam: Dana Antibes
Projectnummer: BI8577
Auteur(s): Royal HaskoningDHV

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veeleenvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever. Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	M.e.r.-beoordelingsplicht en m.e.r.-procedure	1
1.3	Leeswijzer	3
2	Het voornemen	4
2.1	Doel en motivatie	4
2.2	De plaats van het voornemen	4
2.3	Planning	5
2.4	Beschrijving van het voornemen	5
3	Milieueffecten en effectbeoordeling	10
3.1	Emissies naar de lucht en stikstofdepositie	10
3.2	Emissies naar de zee	10
3.3	Bovenwatergeluid	12
3.4	Onderwatergeluid	12
3.5	Oppervlakteverlies	13
3.6	Licht en hitte	13
3.7	Afval	13
3.8	Energie	13
3.9	Natuurtoets	14
3.10	Archeologie	15
3.11	Landschap	15
3.12	Transport	15
3.13	Calamiteiten / externe veiligheid	15
3.14	Cumulatieve effecten	17
4	Kruisverwijzing EU-Richtlijn – aanmeldingsnotitie	18
5	Conclusie	21

Lijst met afkortingen

3D	:	Driedimensionaal
ADD	:	Acoustic Deterrent Device
BG	:	Bevoegd Gezag
dB	:	Decibel
EU	:	Europese Unie
EZK	:	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
IBC	:	Isoleren, beheersen, controleren
m.e.r.	:	Milieueffectrapportage
Mbr	:	Mijnbouwregeling
NCP	:	Nederlandse Continentale Plat
OBM	:	Oil based mud
SEL	:	Sound exposure level
SodM	:	Staatstoezicht op de Mijnen
VOS	:	Vluchtige Organische Stoffen
VSP	:	Vertical Seismic Profiling
WBM	:	Water based mud
Wm	:	Wet milieubeheer
Wnb	:	Wet natuurbescherming

Bijlagen

Bijlage 1: Structuurvisiekaart ontwerpprogramma Noordzee 2022-2027

Bijlage 2: Natuurtoets

Bijlage 3: Archeologisch onderzoek

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dana Petroleum Netherlands B.V. (hierna Dana NL) opereert sinds 2006 het platform P11-B-De Ruyter, dat is geplaatst in de Nederlandse Exclusieve Economische Zone (EEZ). Dana NL is van plan om vanaf P11-B-De Ruyter een exploratieput te boren naar het Johan de Liefde-prospect in het naburige P10b mijnbouwblok. Exploratieprospecten zijn mogelijke gasvoorkomens waarvan nog moet worden aangetoond of winbare hoeveelheden aardgas aanwezig zijn. Met de voorgenomen exploratieboring (ook wel proefboring genoemd) wil Dana NL onderzoeken of het Johan de Liefde-prospect inderdaad winbare hoeveelheden aardgas bevat. Indien dat het geval is, wil Dana NL het aardgas winnen vanaf het platform P11-B-De Ruyter. De exploratieboring wordt uitgevoerd met behulp van een zogenaamd zelfheffend boorplatform (een 'jackup rig' in vaktermen). De uitvoering van de proefboring staat gepland in de loop van 2023, afhankelijk van de beschikbaarheid van materieel en de benodigde toestemmingen. Aangezien het P11-B-De Ruyter productieplatform op mijnbouwblok P11b staat, zal de put een P11 referentie nummer krijgen, ondanks dat het naar een P10b-prospect gaat boren. De naam van de te boren put is P11-B-Johan de Liefde.

Met deze boring wordt invulling gegeven aan het verzoek van de minister om de aardgaswinning uit kleine velden op de Noordzee te stimuleren in het kader van de huidige geopolitieke situatie.

De boring zal plaatsvinden op de locatie van platform P11-B-De Ruyter. Dit platform ligt in de Nederlandse Exclusieve Economische Zone (EEZ) in mijnbouwblok P11b. Deze locatie ligt ongeveer 65 km ten noordwesten van Hoek van Holland en 20 km ten oosten van de Nederlands-Britse grenslijn (zie de kaart in Figuur 1). De locatie ligt op een veilige afstand van scheepvaartroutes en kabels en leidingen van derden. Recent is het gebied rond het platform P11-B-De Ruyter aangemeld als Natura 2000-gebied Bruine Bank, maar het platform zelf is hiervan uitgezonderd (geëxclaveerd).

Voordat de boring kan worden uitgevoerd, moet aan een aantal verplichtingen worden voldaan. Deze aanmeldingsnotitie betreft de volgende verplichtingen:

- De aanmeldingsnotitie in het kader van de m.e.r.-beoordelingsplicht;
- De natuurtoets om vast te stellen of de voorgenomen activiteiten een negatieve invloed kunnen hebben op de beschermde gebieden of soorten;
- Archeologisch onderzoek om vast te stellen of er cultuurhistorisch erfgoed aanwezig is en verstoord kan worden.

1.2 M.e.r.-beoordelingsplicht en m.e.r.-procedure

In alle lidstaten van de Europese Unie geldt de verplichting om voor activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu een milieueffectrapportage (m.e.r.) te doorlopen. In Nederland is deze verplichting geregeld via de Wet milieubeheer (Wm) en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit mer). Voor projecten op de C-lijst van het Besluit mer geldt altijd de m.e.r.-plicht, voor projecten op de D-lijst moet het bevoegd gezag (BG) beoordelen of er sprake is of kan zijn van dusdanig belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu dat een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Indien dit niet het geval is, bestaat er geen m.e.r.-plicht. Deze beoordeling wordt de m.e.r.-beoordeling genoemd.

Diepboringen, waaronder die naar aardgas, zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig op grond van categorie D17.2 van de bijlage bij het Besluit mer:

Cat	Activiteiten	Gevalen	Plannen	Besluiten
D 17.2	Diepboring dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan, in het bijzonder: a. geothermische boring, b. boring in verband met de opslag van kernafval, c. boring voor watervoorziening, met uitzondering van boring voor het onderzoek naar de stabiliteit van de grond.	-	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, 1e lid, 3.6, 1e lid, onderdelen a en b, van die wet.	Het besluit, bedoeld in artikel 40, 2e lid, van de Mijnbouwwet of een ander besluit waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn, dan wel, bij het ontbreken daarvan, de vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, 1e lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, 1e lid, van die wet.

Voor m.e.r.-beoordelingsplichtige projecten moet volgens artikel 7.16 van de Wet milieubeheer de volgende procedure worden gevolgd:

- De initiatiefnemer van het voornemen (in dit geval Dana NL) stelt een aanmeldingsnotitie op waarin het voornemen en de mogelijke effecten van het project op het milieu worden beschreven. De aanmeldingsnotitie wordt ingediend bij het BG, in dit geval het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK);
- Het BG besluit uiterlijk zes weken na ontvangst van de aanmeldingsnotitie of er bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor de voorgenomen activiteit (de boring) een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen (artikel 7.17 Wet milieubeheer). Het BG houdt bij zijn beslissing rekening met de in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling aangegeven criteria.
 - Als geen belangrijke nadelige gevolgen worden verwacht, besluit het BG dat er geen m.e.r.-plicht is;
 - Als mogelijk belangrijke nadelige gevolgen mogelijk zijn, besluit het BG dat een m.e.r. vereist is. De initiatiefnemer dient het MER op te stellen en in te dienen bij het BG.
- Tegen het besluit ten aanzien van de m.e.r.-plicht staat bezwaar en beroep open, zowel door de initiatiefnemer als door belanghebbenden.

Op grond van Bijlage III van de Europese richtlijn inzake milieueffectbeoordeling (Richtlijn 2011/92/EU van 13 december 2011) en de wijziging daarop met Richtlijn 2014/52/EU van 16 april 2014) moet het BG een aanmeldingsnotitie toetsen aan de criteria die zijn genoemd in bijlage III van de laatstgenoemde richtlijn.

Als initiatiefnemer meldt Dana NL met deze aanmeldingsnotitie aan het bevoegd gezag, het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), dat zij voor de voorgenomen exploratieboring naar het Johan de Liefde-prospect de m.e.r.-beoordelingsprocedure wil doorlopen. Indien de initiële boring een onsuccesvol voorkomen van gas betreft wordt via dezelfde put binnen de zelfde activiteit een zijdelingse exploratieboring (sidetrack) uitgevoerd naar het 'Van Brakel Zuid' gasvoorkomen.

De contactgegevens van zowel Dana NL als het bevoegd gezag zijn opgenomen in Tabel 1.

Tabel 1: Contactgegevens initiatiefnemer en bevoegd gezag.

	Initiatiefnemer	Bevoegd gezag
Naam	Dana NL B.V.	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Contactpersoon	5.1.2.e	N.n.
Postadres	Dana Petroleum Netherlands B.V. Binckhorstlaan 410, 2516 BL Den Haag	EZK - Directie Warmte & Ondergrond Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
Website	Website Dana NL	Website ministerie EZK

1.3 Leeswijzer

Na deze inleiding is in hoofdstuk 2 van deze aanmeldnotitie het voornemen toegelicht. In hoofdstuk 3 is vervolgens ingegaan op de milieueffecten van het voornemen. De betreffende criteria waaraan een aanmeldnotitie getoetst moet worden staan genoemd in de tabellen in hoofdstuk 4. Ten slotte is in hoofdstuk 5 geconcludeerd of het doorlopen van een milieueffectrapportage toegevoegde waarde biedt.

2 Het voornemen

2.1 Doel en motivatie

De doelstelling van het project van Dana NL is:

- Het tijdelijk plaatsen van een zelfheffend boorplatform ('jack-up rig') naast het bestaande platform P11-B-De Ruyter;
- Het boren en schoonproduceren van een exploratieput naar het Johan de Liefde-prospect;
- Mogelijk het boren en schoonproduceren van een sidetrack (aftakking) naar het Van Brakel Zuid-gasvoorkomen als de oorspronkelijke put niet succesvol, ook wel 'droog' is;
- Het afwerken van de put zodat deze aangesloten kan worden op het platform P11-B-De Ruyter en het gas kan worden geproduceerd. Als de exploratieboring aantoonde dat het veld geen economisch winbare hoeveelheden gas bevat, wordt de put veilig achtergelaten door het plaatsen van pluggen in de put (gesuspenderd). Omdat deze exploratieboring wordt uitgevoerd in een slot in de putbaai (well-bay) van het P11-B-De Ruyter platform zal gewacht worden met het volledig abandonneren van de put volgens de daarvoor geldende regels tot het P11-B-De Ruyter platform wordt verwijderd.
- Na afloop van de boring wordt het boorplatform weer weggesleept.

Het Nederlandse energiebeleid

De voorgenomen exploratieboring naar het Johan de Liefde-prospect is in lijn met de doelstellingen van het Nederlandse energiebeleid. Aardgas, als flexibel inzetbare en minst vervuilende fossiele energiebron, wordt in dit beleid gezien als een belangrijke brandstof in de transitie naar een energievoorziening op basis van hernieuwbare bronnen. Daarom streeft het Rijk ernaar om de binnenlandse gasproductie de komende jaren zoveel mogelijk op peil te houden. Hierbij is de productie van aardgas uit met name de 'kleinere velden' ¹ op de Noordzee door het kabinet aangewezen als een activiteit van nationaal belang ².

Daarnaast heeft de Minister van EZK in 2021 in een brief aan de Tweede Kamer ³ benadrukt dat Nederland minder afhankelijk moet worden van geïmporteerd gas, onder andere door het ontwikkelen van nieuwe velden op de Noordzee. De gaswinning uit het Groningenveld kan mede hierdoor verlaagd worden, zonder dat de leveringszekerheid van gas aan de Nederlandse huishoudens in het geding komt. Tegelijkertijd is het in Nederland winnen van gas beter voor de werkgelegenheid en de Nederlandse economie. Ook de negatieve milieueffecten van het importeren van gas worden hierdoor vermeden. Het bovenstaande is te meer van belang gezien alle onzekerheden met de levering van buitenlands gas en de hoge prijs van LNG-importen. Dit wordt nog bevestigd door de Kamerbrief van staatssecretaris Hans Vijlbrief van Mijnbouw van 15 juli om de aardgaswinning uit kleine velden op de Noordzee te stimuleren ⁴.

2.2 De plaats van het voornemen

De oppervlaktelocatie van de boring komt te liggen bij platform P11-B-De Ruyter. De geografische positie hiervan is 52° 21' 32.9 NB en 3° 20' 26.4 OL (ETRS89). Platform P11-B-De Ruyter ligt in de Nederlandse Exclusieve Economische Zone (EEZ) in mijnbouwblok P11b. Deze locatie ligt ongeveer 65 km ten noordwesten van Hoek van Holland en 20 km ten oosten van de Nederlands-Britse grenslijn (zie de kaart in Figuur 1). De locatie ligt op een veilige afstand van scheepvaartroutes en van kabels en leidingen van derden.

¹ Het Nederlandse energiebeleid maakt onderscheid tussen gaswinning uit het 'grote' Groningenveld en uit overige, 'kleine' gasvelden. Het beleid voor kleine velden is vastgelegd in de Derde Energienota (Ministerie van Economische Zaken, 1995).

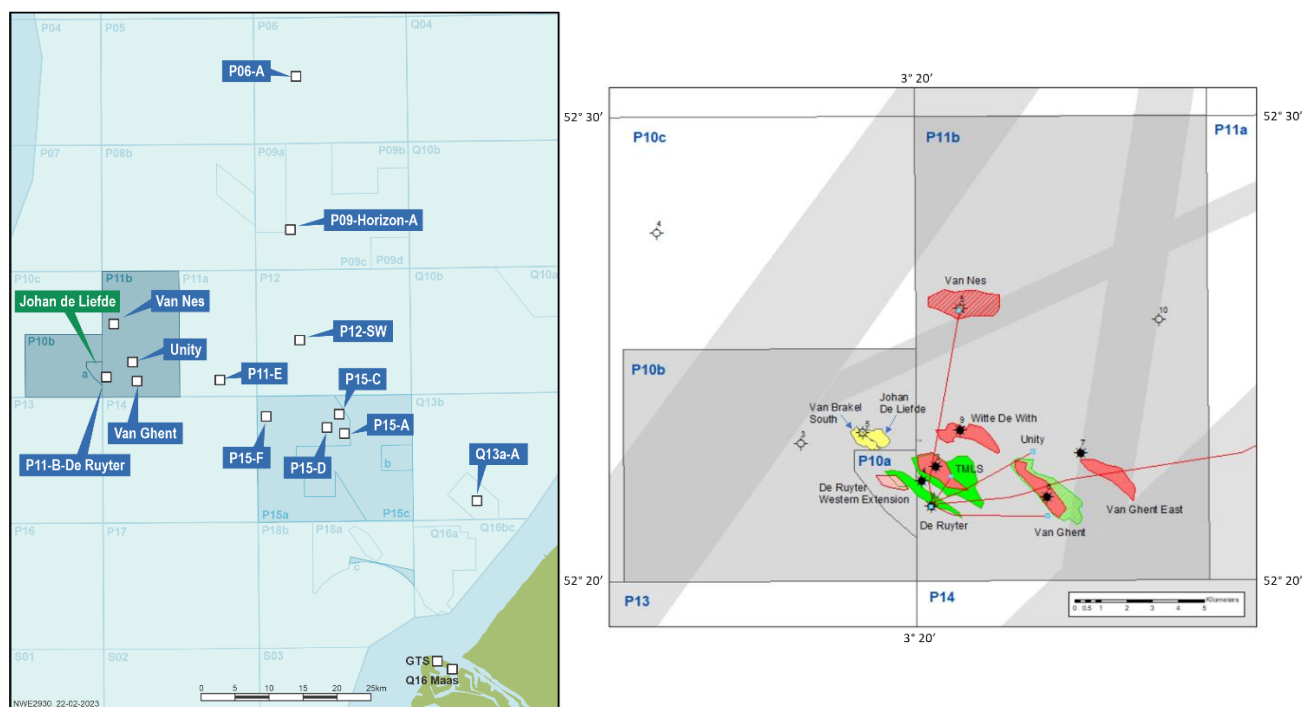
² Het Nederlandse beleid voor het gebruik en de bescherming van de Noordzee is vastgelegd in het Nationaal Waterplan 2016-2021 en de bijhorende Beleidsnota Noordzee. Olie- en gaswinning wordt in deze nota door het kabinet aangewezen als een activiteit van nationaal belang: 'Olie- en gaswinning: uit de Nederlandse velden op de Noordzee wordt zo veel mogelijk aardgas en aardolie gewonnen zodat het potentieel van aardgas- en aardolievoorraden in de Noordzee wordt benut'.

³ Kamerstuk 33529 (30 mei 2018)

⁴ [Kamerbrief](#) Vijlbrief Versnellingsplan gaswinning Noordzee van 15 juli 2022

Recent is het gebied rond het platform P11-B-De Ruyter aangemeld als Natura 2000-gebied Bruine Bank, maar het platform zelf is hiervan uitgezonderd (geëxclaveerd).

De kaart uit het Nationaal Waterplan in Bijlage 1 geeft een overzicht van de gebruiksfuncties in de omgeving. Het gebied wordt gebruikt door de scheepvaart en tevens lopen in het gebied diverse kabels en leidingen.

Figuur 1: Locatie platform P11-B-De Ruyter

2.3 Planning

De start van de boorwerkzaamheden is in de loop van 2023 gepland, afhankelijk van het tijdstip van het verkrijgen van de vereiste toestemmingen en de beschikbaarheid van materieel. De tijdsduur van de boring (voorbereiding locatie, opbouw boorinstallatie, boren, completeren en/of suspenderen/abandonneren van de put) wordt bij een normaal verloop van het proces geschat op ruim drie maanden; echter, door mogelijke technische uitdagingen kan deze termijn worden overschreden. Als een sidetrack wordt geboord, wordt de totale tijdsduur van de activiteit ruim vier maanden. Bij een succesvolle boring worden de put aansluitend op de booractiviteiten aangesloten op platform P11-B-De Ruyter.

2.4 Beschrijving van het voornemen

2.4.1 Booractiviteiten

Algemeen

Voor de boring wordt naast het bestaande productieplatform P11-B-De Ruyter tijdelijk een mobiel boorplatform geplaatst. Met dit boorplatform wordt de nieuwe put en eventuele sidetrack geboord. Op platform P11-B-De Ruyter zijn nog lege slots beschikbaar voor de nieuwe put. Na het bereiken van het gasreservoir en na het aantonen van de aanwezigheid van winbaar gas, wordt de put gecompleteerd en schoongeproduceerd. Er is altijd minimaal één expert bij de boring aanwezig om uit naam van Dana NL een veilige en verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden te bewaken.

Mobilisatie en booractiviteiten

Zoals gebruikelijk op het NCP worden de boring uitgevoerd vanaf een zelfheffend boorplatform (jack-up rig). Het boorplatform bestaat uit een boortoren waar de daadwerkelijke booractiviteiten plaatsvinden. Daarnaast zijn menginstallaties en pompen voor het aanmaken van de boorspoeling, dieselagregaten voor de elektriciteitsvoorziening en de aandrijving van de boorinstallatie, een controlekamer, accommodaties voor personeel en opslagfaciliteiten aanwezig. Figuur 2 en Figuur 3 geven een impressie van een offshore boorplatform.

Figuur 2: Zelfheffend boorplatform

Het boorplatform wordt drijvend — met opgetrokken poten — door sleepboten naar de boorlocatie gebracht en ter plaatse gefixeerd. Dit gebeurt door de poten op de zeebodem neer te laten en vervolgens het boorplatform tot ongeveer 30 meter boven de waterspiegel op te vijzelen. De boorinstallatie wordt gehuurd van een gespecialiseerd bedrijf, inclusief specialisten om het boorplatform te bedienen en te onderhouden. Het boren vindt plaats in een continu rooster (24 uur per dag, 7 dagen per week).

Het boren van de gasput

Voordat met het daadwerkelijke boren van de put gestart kan worden, wordt eerst ter plaatse van de put een conductor geplaatst. Dit is een zware metalen buis met een diameter van ongeveer tachtig centimeter. Deze buis vormt de verbinding tussen de boorvloer van het platform en het boorgat. De boring wordt binnen de conductor uitgevoerd. De conductor zorgt daarnaast ook voor de stabiliteit van het ondiepe boorgat en voorkomt intrede van grond- en zeewater. Bij de voorgenomen boring van Dana NL wordt de conductor de bodem ingeheid tot een geplande diepte van ongeveer tachtig meter beneden de zeebodem.

Het boren vindt plaats met een boorbeitel waarmee het gesteente in de ondergrond wordt vermalen tot gruis. De beitel is aan de onderkant van een serie draaiende boorpijpen bevestigd. De aandrijving van deze pijpen bevindt zich in de boortoren op het platform. Naarmate de boring vordert worden in de boortoren telkens nieuwe segmenten aan de serie boorpijpen toegevoegd. Het boorplatform is hiervoor voorzien van een hijsinstallatie voor het aanvoeren van nieuwe boorpijpen vanaf transportschepen en een ruimte voor de tijdelijke opslag van de pijpen.

Bij de boring wordt gebruik gemaakt van boorspoeling. Met behulp van deze vloeistof wordt vermalen gesteente uit de put (het 'boorgruis') afgevoerd naar de oppervlakte. Tegelijkertijd zorgt de spoeling voor smering en koeling van de boorbeitel en voor stabilisatie van het boorgat. Dana NL maakt waar mogelijk, gebruik van boorspoeling op waterbasis ('Water Based Mud'⁵ in vaktermen). Voor bepaalde gedeeltes van de put is het echter noodzakelijk om oliehoudende spoeling ('Oil Based Mud'⁶ in vaktermen) te gebruiken.

Boorgruis wordt op het boorplatform uit de boorspoeling gezeefd. De spoeling wordt vervolgens een aantal keer hergebruikt. Boorgruis dat afkomstig is van putsecties die met Water Based Mud zijn geboord, wordt in principe (onder voorwaarden) vanaf het platform op de Noordzee geloosd. Oliehoudend boorgruis en afgewerkte oliehoudende spoeling mogen niet worden geloosd en worden daarom per schip als afval-

⁵ Water Based Mud (WBM) is een mengsel van water en klei (bentoniet). Aan dit mengsel worden met toenemende diepte hulpstoffen toegevoegd, zoals zetmeel, bariet, kalk, zout en smeermiddelen.

⁶ Oil Based Mud (OBM) kan, naast dezelfde componenten als WBM, tot 75% minerale olie bevatten.

stof afgevoerd naar het vasteland om daar te worden gerecycled. Het gebruik van boorspoeling en het lozen van boorspoeling en boorgruis op waterbasis is wettelijk gereguleerd in het internationale OSPAR-verdrag⁷ en de Europese REACH-verordening⁸.

Om te voorkomen dat het boorgat instort, wordt het gat 'verbuisd' door stalen bekledingsbuizen ('casings') in het boorgat vast te cementeren. Hierdoor wordt het boorgat gestabiliseerd en afgedicht en worden de grondlagen beschermd tegen verontreinigingen. Bovenop de eerste casing wordt een 'wellhead' geplaatst die zorgt voor een gas- en waterdichte afsluiting rond de top van de casings. Bovenop de wellhead wordt vervolgens een zogenaamde Blow Out Preventor ('BOP') geïnstalleerd. Deze afsluiter wordt gesloten wanneer gas de put in zou stromen.

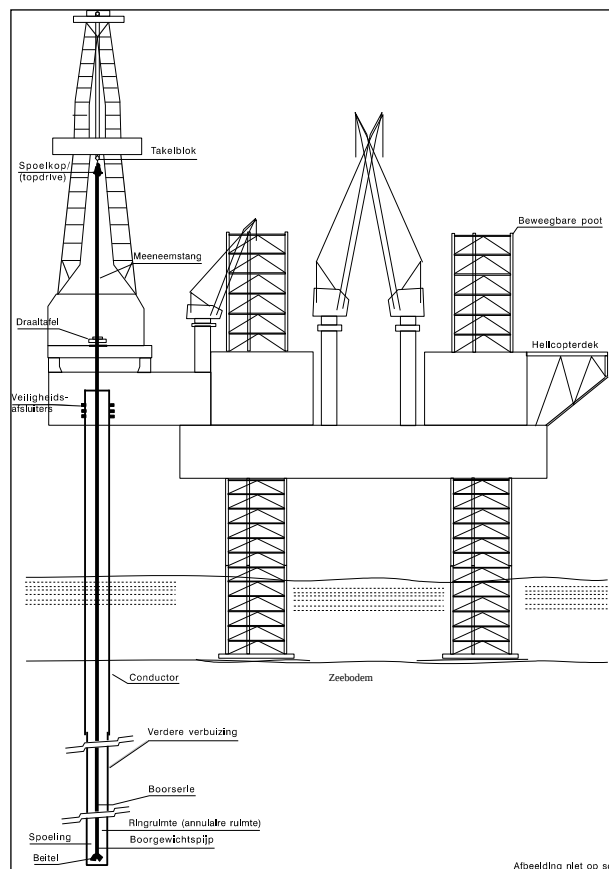
Sidetracks

Als de put naar het Johan de Liefde-prospect niet succesvol, 'droog' blijkt te zijn, overweegt Dana NL om in de put een zijdelingse exploratieboring (sidetrack) naar het nabijgelegen Van Bakel-Zuid gasvoorkomen te boren. Bij het boren van een sidetrack wordt eerst de put met een aantal pluggen afgedicht onder de plaats waar de sidetrack moet komen. Vervolgens wordt een gat in de casing aangebracht. De sidetrack wordt door dit gat heen geboord. De verdere afwerking van een dergelijke aftakking verloopt hetzelfde als bij de eerder geboorde put.

Schoonproduceren

Als de mogelijk gashoudende formatie is bereikt en gas wordt aangetroffen, wordt de put gecompleteerd (voorbereid en uitgerust voor de productie van gas) en daarna schoongeproduceerd. Een schematische weergave van een afgewerkt boorgat is weergegeven in Figuur 3. Bij het schoonproduceren worden in de put achtergebleven resten van de boorspoeling en boorgruis verwijderd. Het schoonproduceren kan enkele dagen in beslag nemen. Er zal hierbij getracht worden om fakkelen te voorkomen. Indien dit om operationele redenen niet mogelijk mocht blijken, dan wordt fakkelen tot een minimum beperkt. Naar verwachting zal er dan niet langer dan 30 uur gefakkeld worden over een periode van twee dagen.

Als de boring succesvol is, wordt de put aangesloten op productieplatform P11-B-De Ruyter. Bij een 'droge' put wordt de put conform de daarvoor geldende regels in de Mbr gesuspenseerd. Abandonnering zal later tegelijk met de verwijdering van het platform plaatsvinden.

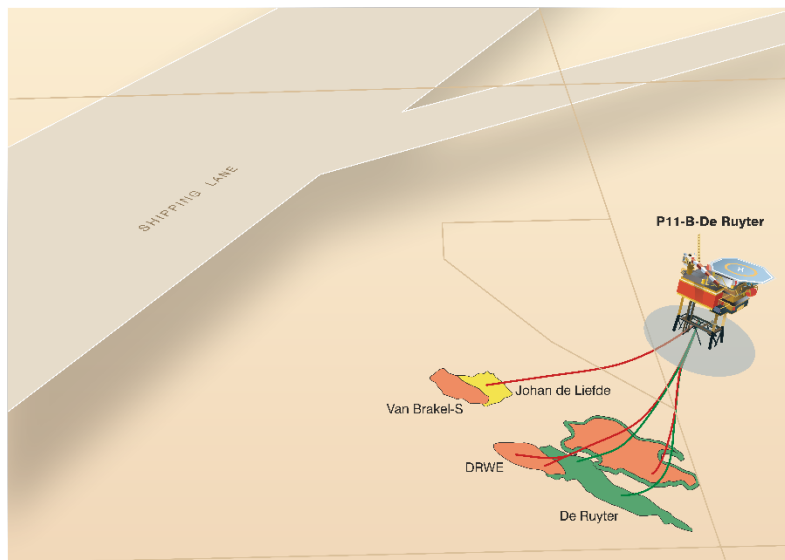
Figuur 3: Schematische afbeelding offshore boorplatform met put

⁷ OSPAR Convention: Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic.

⁸ Verordening (EG) Nr. 1907/2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH).

Boorspoeling

De boorspoeling is een vitaal onderdeel van een gasboring, dat, naast de afvoer van boorgruis, tevens zorgt voor de koeling en smering van de beitel, het geven van tegendruk aan de formatiedruk, stabilisatie van de putwand, het in suspensie houden van het boorgruis wanneer de boring wordt onderbroken, en het voorkomen dat gas of vloeistoffen uit de doorboorde lagen het boorgat kunnen binnenstromen. Wanneer de boorspoeling met boorgruis uit het boorgat komt, wordt deze door schudzeven en eventueel centrifuges op het boorplatform ontdaan van boorgruis. De behandelde boorspoeling wordt weer op specificatie gebracht en opnieuw gebruikt.

Figuur 4: Impressie van de ligging van het platform en de prospects

Waar redelijkerwijs mogelijk wordt bij een boring gebruik gemaakt van een boorspoeling op waterbasis (Water Based Mud – WBM). WBM is een mengsel van zeewater en klei (bentoniet) en met toenemende diepte wordt zetmeel toegevoegd om de viscositeit te handhaven of te verhogen. Daarnaast worden bariet, kalksteen en zout toegevoegd om de spoeling zwaarder te maken. De toevoeging van zout is afhankelijk van de saliniteit van de te boren formaties. Voor de juiste zuurgraad worden pH-regulatoren toegevoegd. Voor bepaalde gedeeltes van de put is het nodig oliehoudende spoeling (OBM, oil based mud) te gebruiken. Dit betreft vooral het doorboren van sommige formaties, bijvoorbeeld zout- en onstabiele schalie-lagen, vooral bij hoge deviatie, het boren in productiezones. OBM kan tot 60 - 75% olie bevatten en verder dezelfde componenten als WBM. Het boorgruis en de resterende oliehoudende spoeling worden niet geloosd maar naar de wal afgevoerd en daar – zoals gebruikelijk in Nederland - verwerkt in een speciale installatie. Hierbij wordt zoveel mogelijk olie teruggewonnen voor hergebruik. Het gereinigde boorgruis wordt gestort op IBC-stortplaatsen (IBC = isoleren, beheersen, controleren). Voor het gebruik van boorspoeling en het lozen van boorspoeling en boorgruis op basis van WBM in zee zijn ontheffingen en meldingen nodig van SodM in het kader van OSPAR⁹ en REACH¹⁰.

Transportactiviteiten

Tijdens de boring is er transport voor de aan- en afvoer van personeel, materialen, proviand, brandstof en afval. Personen worden voornamelijk vervoerd per helikopter en goederen per schip. Dana NL streeft er naar het transport zoveel mogelijk te beperken.

Demobilisatie

Nadat de boring zijn voltooid, wordt het boorplatform gereed gemaakt voor transport. Het platform wordt langs de poten neergelaten en vervolgens worden de poten ingetrokken, zodat het boorplatform weer drijft en kan worden weggesleept.

⁹ OSPAR Convention: Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic.

¹⁰ Verordening (EG) Nr. 1907/2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH)

2.4.2 Toegepaste standaardvoorzieningen als onderdeel van de activiteit

Dana NL gebruikt een uitvoeringsmethodiek waarmee de effecten van de activiteiten op de omgeving zoveel mogelijk wordt beperkt. De volgende standaardvoorzieningen voor de onderwerpen lichthinder, schadelijke stoffen en onderwatergeluid worden genomen als onderdeel van de activiteit:

Lichthinder en aanwezigheid

- Indien fakkelen nodig is zal het zo gepland worden dat het overdag start, om de aantrekkende werking van de vlam op vogels te beperken. De fakkel kan door technische eisen voortduren tot na het einde van de astronomische schemering. Om dit te voorkomen of zo kort mogelijk te houden start het fakkelen zo vroeg mogelijk op de dag;
- Indien fakkelen nodig blijkt zal het boorplatform worden uitgerust met een horizontale fakkel. De vlam van een horizontale fakkel komt minder hoog dan een verticale fakkel;
- Het raadplegen van een vogelwachter is aan de orde. Een vogelwachter volgt vóór en tijdens het fakkelen de vogeltrek en adviseert omtrent het tijdstip en mogelijk onderbreken van fakkelen ;
- Verlichtingsarmaturen op het platform zijn zoveel mogelijk afgeschermd om onnodige lichtuitstraling te voorkomen.

Schadelijke stoffen/afvalstoffen

- Oliehoudend boorgruis voert Dana NL standaard af naar wal. Boorgruis met nog aanhangende OBM-boorspoeling wordt naar land afgevoerd en daar verwerkt in een speciale installatie. De olie wordt zoveel mogelijk teruggewonnen voor hergebruik. Gereinigd boorgruis wordt gestort op IBC- stortplaatsen (isoleren, beheersen, controleren);
- Het gebruik van hulpstoffen geschiedt conform de Mijnbouwregeling (Mbr). Voor het gebruik van boorspoeling en het lozen van boorspoeling en boorgruis op basis van WBM in zee worden de benodigde ontheffingen aangevraagd bij SodM en gemeld in het kader van de Mbr (OSPAR en REACH);
- Rest- en afvalstoffen worden door Dana NL gescheiden afgevoerd;
- Afvalwater wordt tot beneden de wettelijk vastgelegde concentraties ontdaan van koolwaterstoffen en vervolgens geloosd. Geloosd water voldoet aan de emissie-eisen van hoofdstuk 9 van de Mijnbouwregeling (< 30 ppm olie in water).

Onderwatergeluid

- Bij het heien van de conductor wordt een ADD (Acoustic Deterrent Device) in combinatie met een soft start toegepast;
- De soft start duurt minimaal 30 minuten en begint met 5 minuten op ca. 20% van de slagenergie, aansluitend kan de slagenergie geleidelijk naar maximaal 100% worden opgehoogd. Na 30 minuten wordt er aangenomen dat eventueel aanwezige zeezoogdieren en vissen ver genoeg zijn weggezwommen om geen tijdelijke of blijvende gehoorschade op te lopen.

3 Milieueffecten en effectbeoordeling

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie ziet uitsluitend toe op de boring van de nieuw te boren put. De winning van aardgas met het P11-B-De Ruyter-platform is reeds vergund. De voorgenomen activiteiten leiden naar verwachting niet tot grotere of andere productievolumes of andere milieueffecten dan wat momenteel vergund is voor P11-B-De Ruyter. Daarom zijn in dit hoofdstuk uitsluitend de effecten van de boring beschouwd. De effecten van de winning zijn namelijk beschouwd in het MER en de verleende mijnbouwmilieuvergunning voor het platform P11-B-De Ruyter van Dana NL. Als op grond van het resultaat van de boring toch blijkt dat buiten de momenteel vergunde kaders zou worden geopereerd, dan wordt hiervoor te zijner tijd vergunning aangevraagd.

De milieueffecten van de boring zijn gebaseerd op de eerdere boringen op het NCP. Op het NCP zijn sinds de jaren zeventig meer dan duizend gasputten geboord, waardoor er veel ervaring is met het zetten van boring en kennis van de effecten.

3.1 Emissies naar de lucht en stikstofdepositie

Hoofdzakelijk treden de volgende emissies naar lucht op:

- Verbrandingsgassen (met name NO_x, SO_x en CO₂) van dieselgeneratoren, die worden ingezet voor elektriciteitsvoorziening van het boorplatform;
- Verbrandingsgassen (met name NO_x, SO_x en CO₂) van motoren van helikopters en schepen voor onder andere het transport van personen en materiaal;
- Rookgassen (met name koolwaterstoffen) afkomstig van het fakkelen tijdens het schoonproduceren van de put (vooral NO_x, CO₂, CH₄, en VOS).

De invloed van de emissies is beperkt tot de directe omgeving van het boorplatform en de emissies dragen verwaarloosbaar bij aan de achtergrondconcentraties.

De NO_x-emissie kan echter wel resulteren in extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden aan land. Op hiervoor gevoelige habitattypen kan de stikstofdepositie leiden tot negatieve effecten waaronder vermisting. In de natuurtoets in bijlage 1 is door middel van een AERIUS-berekening de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden aan land berekend. AERIUS Calculator 2022 berekent geen hogere stikstofdepositie op daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden aan land van meer dan 0,00 mol/ha/jr. Het voornemen is daardoor uitvoerbaar.

Vanwege het (nagenoeg) ontbreken van effecten op de luchtkwaliteit of geur, kan ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling geconcludeerd worden dat de boring voor wat betreft luchtkwaliteit mogelijk is en geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu heeft.

3.2 Emissies naar de zee

De volgende stromen worden op zee geloosd:

- In het kader van de voorgenomen activiteiten zijn lozingen op zee van regen-, schrob- en spoelwater en sanitair afvalwater mogelijke bronnen van verontreiniging. Deze lozingen voldoen aan de emissie-eisen van hoofdstuk 9 van de Mijnbouwregeling en voor sanitair afvalwater aan de MARPOL-eisen. Negatieve effecten op de waterkwaliteit door lozing van verontreinigd water kunnen daarom op voorhand uitgesloten worden.

- Boorgruis met aanhangende boorspoeling op waterbasis¹¹ (zie §2.4 voor de globale samenstelling). Het in zee geloosde boorgruismengsel bestaat op volumebasis voor ongeveer tweederde deel uit de vermalen formaties (vooral Quartaire/Tertiaire zand en klei) en voor de rest uit spoeling. Bij het wisselen van de samenstelling van de boorspoeling kan ook overbodige boorspoeling op waterbasis worden geloosd. Door de lozing van boorspoeling en -gruis ontstaat in de zee in de richting van de hoofdstroming (van Z naar N) een pluim waarbij drie karakteristieke fasen te onderscheiden zijn:
 - Een oplosbare fractie (zetmeel, zouten) met in zeewater oplosbare componenten die door de stroming worden verdund. Een deel van deze fractie wordt door natuurlijke processen afgebroken;
 - Een gesuspendeerde deeltjesfractie waarvan een deel blijft zweven in de waterfase (klei, kalksteen, bariet) en waarvan de rest geleidelijk bezinkt;
 - Een zware fractie met deeltjes groter dan 1 - 2 mm die vrijwel onmiddellijk bezinkt.
- Bij het afwerken van de put na afloop van de boring wordt de put tijdelijk gevuld met completion fluids. Bij het schoonproduceren komt een deel van deze vloeistof weer vrij. De vrijkomende stroom wordt na een eventuele behandeling geloosd. Deze en andere lozingen voldoen aan de emissie-eisen uit hoofdstuk 9 van de Mijnbouwregeling.

De afstand waarover het geloosde materiaal zich verspreidt, is afhankelijk van verschillende factoren waaronder de waterdiepte, stroomsnelheid en turbulentie en de diepte van het lozingspunt. De vertroebeling van de waterkolom treedt vooral in de buurt van het lozingspunt op omdat daar de concentratie gesuspendeerd materiaal het grootst is. De concentratie zwevende delen (en dus de mate van vertroebeling) neemt af met toenemende afstand tot het lozingspunt.

Door de vertroebeling vermindert de lichtinval en ontstaat plaatselijk een troebele wolk waardoor in theorie een verlaging van de primaire biologische productie (algen en dergelijke) optreedt. Grotere vissen en zeezoogdieren vermijden deze wolk, waardoor negatieve effecten op deze soorten uitgesloten kunnen worden. Sessiele (vastzittende) bodemdieren die hun voedsel uit zeewater filteren kunnen mogelijk wel negatieve effecten ondervinden als gevolg van sterke vertroebeling. Echter, vanwege het tijdelijke en zeer plaatselijke karakter van de vertroebeling en het feit dat de zee hier al van zichzelf troebel is, wordt de primaire productie niet meetbaar beïnvloed. Ook treedt een sterke verdunning op en verdwijnt een groot deel van het geloosd materiaal uit de waterkolom als gevolg van bezinking. Significante effecten kunnen hierom uitgesloten worden.

Sedimentatie van de grove fractie van het boorgruis vindt vooral in de directe omgeving van het lozingspunt plaats. Voor het MER van N05-A van ONE-Dyas is berekend dat een boring daar leidt tot een maximale laagdikte ter plaatse van het lozingspunt van 23 cm, waarbij de laagdikte relatief snel afneemt. Op een afstand van ongeveer 90 meter van het punt van lozing bedraagt de laagdikte nog ongeveer anderhalve centimeter. Voor de Johan de Liefde-boring zal dit vergelijkbaar zijn. Voor de meeste bodemorganismen is anderhalve centimeter nog acceptabel, temeer omdat de laag verspreid over de boring wordt gevormd. Bij een cirkelvormige sedimentatie leidt dit tot een verstoord gebied van 2.5 ha. Dit is een conservatieve aanname omdat de sedimentatie onder invloed van de getijdestroming op de boorlocatie overwegend een noord-zuidelijke oriëntatie heeft. De sedimentatie dichtbij het platform kan voor sommige organismen worst-case tot sterfte kan leiden. Omdat het door de lozing van boorgruis beïnvloede gebied beperkt van omvang is en geen beschermde habitattypen omvat, kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten als gevolg van verstoring van de bodem op voorhand uitgesloten worden.

Concluderend kan worden gesteld dat de lozingen naar water voldoen aan de regelgeving en de overige effecten ten aanzien van water klein, plaatselijk en tijdelijk zijn. Daarom kan ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling geconcludeerd worden dat de boring voor wat betreft water mogelijk is en geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu heeft.

¹¹ Oliehoudende (OBM) spoeling en -gruis wordt niet geloosd, maar aan land verwerkt.

3.3 Bovenwatergeluid

Bovenwatergeluid wordt veroorzaakt door het heien van de conductor, het boorproces, activiteiten op het boorplatform en daarnaast door schepen en helikopters. Het geluid op het boorplatform wisselt naar gelang de werkzaamheden, maar de 60 dB(A)-contour ligt in het algemeen binnen 300 meter van het platform. De waarde van 60 dB(A) wordt als referentie gehanteerd, omdat dit wordt gezien als de verstoringdrempel voor vogels. Piekgeluiden (bijvoorbeeld door het handelen van boorstangen en casings, montagewerk, onderhoudswerkzaamheden en bezoekende helikopters) kunnen er echter toe leiden dat de 60 dB(A) contour tijdelijk op grotere afstand van het platform ligt. Vogels zullen het gebied binnen de 60 dB(A)-contour deels mijden. De activiteiten zijn tijdelijk en er is voldoende vergelijkbaar uitwijkgebied in de directe omgeving, waardoor de effecten klein zijn. Daarom kan ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling geconcludeerd worden dat de boring voor wat betreft bovenwatergeluid mogelijk is en geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu heeft.

3.4 Onderwatergeluid

Onderwatergeluid treedt voornamelijk op tijdens een boring als gevolg van het heien van de conductor van de put. Bij de sidetrack wordt een aftakking gemaakt in een bestaande put, dus hierbij wordt geen conductor geheid. Hogere niveaus van onderwatergeluid kunnen zeezoogdieren en andere zeeorganismen verstoren of schade toebrengen. Andere bronnen van onderwatergeluid zoals bezoekende schepen zijn qua omvang te gering om schade te veroorzaken. De effecten zijn vergelijkbaar met of kleiner dan die van de reguliere activiteiten (zoals de scheepvaart) die in en rondom dit deel van de Noordzee plaatsvinden. De effecten van deze bronnen op het milieu en de omgeving zijn daarom niet of nauwelijks relevant.

De effecten van het heien van de conductor zijn bepaald in de natuurtoets die in het kader van deze aanmeldingsnotitie is uitgevoerd. Het heien duurt minder dan een dag. Uit de natuurtoets blijkt dat tijdelijk of permanente gehoorschade (TTS of PTS¹²) door toepassing van ADD (Acoustic Deterrent Device) in combinatie met een soft start kan worden voorkomen. Een ADD is een apparaat dat in het water wordt gehangen en specifieke, onschadelijke geluidsignalen produceert met een afschrikkende werking op zeezoogdieren. Op deze manier wordt eventueel in het directe plangebied aanwezige zeezoogdieren de gelegenheid gegeven het plangebied te verlaten. Een soft start is het langzaam opvoeren van het heivermogen, waardoor zeezoogdieren voldoende tijd hebben om het gebied te verlaten. Door deze maatregelen blijven alleen de effecten van verstoring over.

In Nederland wordt uitgegaan van een vermijdingsgrenswaarde van $SEL_1 = 140$ dB re $1 \mu Pa^2 s$ voor bruinvissen en 145 dB voor zeehonden. Als het geluidsniveau lager dan 140 dB is, wordt geen vermijgend gedrag meer waargenomen. SEL_1 betekent de Sound Exposure Level van één heislage (een 'single strike' in vaktermen). Gedurende het heien zullen bruinvissen en zeehonden het gebied binnen de 140 dB-contour mijden. Onderzoek naar onderwatergeluid tijdens het heien van de conductor voor vergelijkbare boring toonde aan dat op 750 meter van de bron een geluidsniveau van 158 dB re $1 \mu Pa^2 s$ (single strike sound exposure level SEL_{ss}) wordt bereikt. Deze waarde voldoet aan de komende norm voor onderwatergeluid van 168 dB op 750 meter van de bron.

Gezien de beperkte contouren waarin het verhoogde geluidsniveau optreedt, de beperkte duur van de heiwerkzaamheden en de genomen voorzorgsmaatregelen, blijft de overlast van het heien zeer beperkt. Een naderende onderbouwing van de onderwatergeluidseffecten is gegeven in de natuurtoets. Daarom kan ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling geconcludeerd worden dat de boring voor wat betreft onderwatergeluid mogelijk is en geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu heeft.

¹² TTS staat voor *Temporary Threshold Shift* (tijdelijke verschuiving van de gehoordrempel) en PTS voor *Permanent Threshold Shift* (permanente verschuiving van de gehoordrempel).

3.5 Oppervlakteverlies

Tijdens de boring bedekken de poten van de boorinstallatie een stuk zeebodem. Ook gesedimenteerd boorgruis leidt tot bedekking. Het storten van steen tegen het uitspoelen van de bodem rond de platformpoten is naar verwachting niet nodig omdat er rond het bestaande P11-B-De Ruyter-platform al eerder stortsteen is aangebracht. Het kan echter nodig zijn de bestaande steenstorting lokaal te repareren wat tot beperkte bedekking leidt. De bedekking van de bodem leidt tijdelijk tot een vermindering van het voor de natuur beschikbare oppervlakte. Het door de boring verstoorde gebied (maximaal enkele hectares) is klein ten opzichte van totaal beschikbaar areaal van dit habitatype op het NCP en de ervaring van eerdere boringen is dat het bodemleven zich redelijk snel herstelt door rekolonisatie. Verstoring van soorten of habitats door bedekking of mechanische effecten is niet of nauwelijks aan de orde. Daarom kan ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling geconcludeerd worden dat de boring voor wat betreft oppervlakteverlies mogelijk is en geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu heeft.

3.6 Licht en hitte

Bepaalde vogelsoorten (vooral trekvogels) kunnen gedesoriënteerd raken door sterke lichtbronnen en dan in de omgeving van het boorplatform blijven rondcirkelen wat kan leiden tot uitputting van de vogels. Tijdens normale werkzaamheden treedt dit nauwelijks op omdat de lichtbronnen dan voldoende zijn afgeschermd.

De vlam van een fakkel kan niet worden afgeschermd, waardoor tijdens het schoonproduceren van de put of side-track desoriëntatie van (trek)vogels kan optreden. Het fakkelen tijdens het schoonproduceren wordt geminimaliseerd en neemt naar verwachting maximaal 30 uur in beslag. Het affakkelen van gas leidt tot een horizontaal gerichte vlam aan de zijkant van het boorplatform. Deze vlam heeft een indicatieve lengte van vijftientig meter en kan bij helder weer tot op tien kilometer afstand van het platform waarneembaar zijn.

Standaardvoorzieningen zijn aanwezig om vogelslachtoffers zoveel mogelijk te voorkomen, zoals de inzet van ervaren vogelwachters. Deze standaardvoorzieningen zijn beschreven in paragraaf 2.4.2. Door deze voorzieningen worden belangrijke negatieve effecten op vogels en andere dieren voorkomen.

3.7 Afval

Het uitvoeren van de boring resulteert in diverse afvalstromen. De grootste afvalstroom is het boorgruis en de boorspoeling van de met OBM geboorde putsecties. Deze stroom wordt doelmatig verpakt en afgevoerd naar een gespecialiseerde verwerker aan de wal waar de olie uit de boorspoeling zoveel mogelijk wordt teruggewonnen. De gereinigde restfractie wordt gestort op een IBC-stortplaats. Het WBM-boorgruis wordt in lijn met de praktijk op zee geloosd.

Daarnaast komen beperkte hoeveelheden ander gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval vrij, zoals residu van het filteren van afvalwater en huishoudelijk afval. Dit afval wordt zo veel mogelijk gescheiden ingezameld, doelmatig verpakt en geëtiketteerd, en naar de wal afgevoerd ter verwerking.

Concluderend kan worden gesteld dat vrijkomend afval volgens de wettelijke regels wordt afgevoerd en verwerkt waardoor ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling geconcludeerd worden dat de boring voor wat betreft afval mogelijk is en geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu heeft.

3.8 Energie

Het boren van de put en sidetrack en hieraan gerelateerde activiteiten kosten energie. Dit betreft voornamelijk het brandstofverbruik van de dieselgeneratoren op het boorplatform en de motoren van de schepen en helikopters. Als brandstof wordt vooral ultralaagzwavelige diesel (ULSD) gebruikt.

3.9 Natuurtoets

Royal HaskoningDHV heeft een natuurtoets uitgevoerd naar de effecten van deze boring op beschermde gebieden en soorten. Deze natuurtoets is opgenomen in Bijlage 2 van deze aanmeldingsnotitie. Hieronder zijn de belangrijkste conclusies samengevat. De natuurtoets heeft tot doel om te onderzoeken of de effecten dusdanig zijn of kunnen zijn dat een ontheffing of een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming vereist is.

De natuurtoets is uitgevoerd aan de effectenindicatortabel van het ministerie van EZK. Voor olie- en gasopsporing- en winning en de natuurgebieden op de Noordzee zijn volgende relevante storingsfactoren te onderscheiden:

- Verstoringen door geluid;
- Verstoring door mechanische effecten;
- Verstoring door licht;
- Verstoring door trillingen;
- Verandering van sedimentdynamiek;
- Verontreiniging;
- Oppervlakteverlies;
- Vernatting;
- Verdroging.

Vertroebeling is niet meegenomen in de effectenindicatortabel maar kan wel relevant zijn, daarom is deze toegevoegd.

3.9.1 Effectbeoordeling gebiedenbescherming

Uit de Passende Beoordeling blijkt dat mogelijk significant negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen activiteit op de instandhoudingsdoelstellingen van vogelsoorten waar het Natura 2000-gebied Bruine Bank voor is aangewezen, kunnen worden uitgesloten. Hetzelfde geldt voor de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond. Omdat de voorgenomen activiteit plaatsvindt binnen het Natura 2000-gebied Bruine Bank dient er naar verwachting toch een vergunning aangevraagd te worden. Voor de details met betrekking tot het uitgevoerde onderzoek en de mogelijke effecten op de instandhoudingsdoelstellingen wordt verwezen naar de natuurtoets in bijlage 2 van deze aanmeldingsnotitie.

3.9.2 Effectenbeoordeling soortenbescherming

Door de boring kan verstoring en eventueel fysiek schade optreden op beschermde habitatrichtlijnsoorten. Verstoring van beschermde soorten is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Op basis van de effectenbeoordeling in de Natuurtoets blijkt dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden voor diersoorten beschermd onder het soortendeel van de Wnb. Ook is de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten niet in het geding. Een ontheffing in het kader van de Wnb is niet nodig.

3.9.3 Cumulatieve effecten

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de voorgenomen activiteit op zichzelf geen significant negatieve effecten op soorten of gebieden heeft. Om te onderzoeken of de geplande boring ook in combinatie met andere geplande activiteit in de omgeving geen effecten heeft (cumulatieve effecten), is in de natuurtoets een cumulatietoets uitgevoerd. Uit deze toets blijkt dat er, mede door de grote afstand van het bestaande

platform tot windmolenparken en de geringe duur van de voorgenomen activiteit, geen sprake is van de cumulatie van effecten door de exploratieboring met andere activiteiten die plaatsvinden op de Noordzee.

3.10 Archeologie

De boring vinden plaats vanaf een bestaand platform waar al eerder meerdere putten zijn geboord. Tevens is stortsteen gestort rond het platform om het ontstaan van erosiekuilen (scouring) te voorkomen. Hierdoor is er dus eerder sprake geweest van bodemverstoring op deze locatie en is de kans dat de nieuwe boring archeologisch of cultuurhistorisch erfgoed verstoord zeer gering. Daarnaast is 2019 al een uitgebreid archeologisch onderzoek uitgevoerd waarbij geen grote objecten op de locatie zijn geïdentificeerd, die zouden kunnen wijzen op scheeps- of vliegtuigwrakken (Project P-11 Unity Developments Platform and pipeline installation, Periplus Archeomare rapport 18A030-06).

Om te onderzoeken of de nieuwe boring archeologische waarden kan verstoren heeft het archeologisch adviesbureau Periplus op verzoek van Dana NL de situatie onderzocht. Periplus concludeert op basis van de genoemde feiten en de uitgevoerde onderzoeken dat de voorgenomen boorlocatie en omgeving geen archeologische waarde bevat en derhalve vanuit archeologisch oogpunt gezien de locatie vrij kan worden gegeven voor de geplande werkzaamheden. Deze conclusie is afgestemd met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (mw. M. Snoek) en advies wordt door haar onderschreven. De rapportage van Periplus is opgenomen als bijlage bij deze aanmeldingsnotitie.

Het project zal geen belangrijke negatieve effecten gevolgen met betrekking tot cultureel erfgoed hebben.

3.11 Landschap

Een opgevijseld boorplatform is ongeveer 90 meter hoog. De hoogste delen zijn de mast van de boortoren en de nog uitstekende poten; dit laatste vooral in ondiep water. Een constructie van een dergelijke hoogte is bij goed zicht tot meer dan 20 km uit de kust zichtbaar. Ook 's nachts is het platform zichtbaar door zijn verlichting. Gezien de grote afstand tot de kust (65 km) zal het boorplatform niet vanaf land zichtbaar zijn, waardoor de impact op het landschap verwaarloosbaar is. Ook het fakkelen is niet zichtbaar vanaf de wal. Het project zal daarom geen belangrijke negatieve effecten gevolgen voor het milieu voor wat betreft zichtbaarheid en landschap hebben.

3.12 Transport

Ten behoeve van de boring vinden per schip en helikopter transportbewegingen plaats voor de mobilisatie en demobilisatie van de boorinstallatie en voor het transport van personeel, materieel, materiaal en afval. Deels kan dit gecombineerd worden met reguliere bezoeken aan P11-B-De Ruyter. Verwacht wordt dat tijdens de boring maandelijks drie extra bezoeken per schip en zeven helikoptervluchten worden uitgevoerd. De effecten hiervan voor wat betreffende de emissies en natuur zijn in de voorgaande paragrafen behandeld. De toename van het aantal scheepsbewegingen op de Noordzee is minimaal en van het aantal helivluchten beperkt. Helikopters zullen vertrekken vanuit Den Helder en vanaf daar over zee naar het platform vliegen.

3.13 Calamiteiten / externe veiligheid

Naast de gevolgen voor het milieu bij normaal bedrijf, bestaat er ook een kans op effecten door incidentele gebeurtenissen en calamiteiten. Hierbij kunnen de volgende belangrijkste gebeurtenissen worden onderscheiden:

- Blow-out
- Aanvaring

■ Spills

De bij een incident vrijkomende hoeveelheid stoffen is sterk afhankelijk van het type incident, de hoeveelheid stoffen die zich op het platform bevindt en de geïnstalleerde beschermende maatregelen. Of een incident ook daadwerkelijk effecten op het milieu heeft en de omvang daarvan is afhankelijk van de precieze gebeurtenis.

Een blow-out is het ongecontroleerd uitstromen van gas uit een put. Hierdoor kunnen grote hoeveelheden gas in het milieu terecht komen. De kans op een blow-out blijkt op basis van casuïstiek op het NCP klein te zijn. Er worden diverse, onafhankelijke en wettelijk verplichte maatregelen conform de offshore safety directive genomen om een blow-out te voorkomen. Mogelijkheden tot het stoppen van de uitstroming hangen af van de oorzaak en van de schade die de blow-out heeft aangericht. In sommige gevallen kunnen de afsluiters op de put nog (provisorisch) worden bediend of kunnen er nieuwe afsluiters worden geplaatst. In het slechtste geval moet een nieuwe put worden geboord om de blow-out onder controle te brengen. In andere gevallen zal de blow-out vanzelf stoppen door instorting van het boorgat of uitputting van het reservoir. Het uitstromend gas zal snel – binnen enkele honderden meters – opmengen met de omringende lucht tot beneden te explosiegrenzen. Ook bij een uitstroming onderwater ontsnapt en vervliegt het gas snel en blijft niet in de waterkolom.

De duur van de blow-out hangt direct samen met de maatregelen die worden toegepast om de put weer onder controle te krijgen. In geval de put weer onder controle kan worden gebracht zonder het boren van een nieuwe put, zal de blow-out binnen enkele uren tot enkele dagen kunnen worden gestopt. In andere gevallen kan het enkele weken of langer duren voordat de benodigde uitrusting is gemobiliseerd en de extra put is geboord.

Andere incidenten die tot milieubelasting kunnen leiden zijn aanvaringen en morsingen (spills). De hierbij vrijkomende hoeveelheid stoffen hangt sterk af van het type incident en de geïnstalleerde beschermende maatregelen en varieert van enkele liters tot alle vloeistoffen die zich op het platform bevinden. In het ultieme geval zou mogelijk door escalatie een blow-out kunnen optreden.

Op het boorplatform is een aantal potentieel milieuschadelijke vloeistoffen aanwezig, waaronder diesel voor de generatoren, helifuel voor het bijtanken van helikopters en diverse chemicaliën voor de boorspoeling. Vooral als met OBM wordt geboord, kunnen dit aanzienlijke hoeveelheden zijn. In geval van het boren met WBM zijn de meeste boorspoelingchemicaliën weinig schadelijk. Typische hoeveelheden gevaarlijke stoffen op het boorplatform zijn enkele honderden kubieke meters diesel en, afhankelijk van het type, tot enkele honderden kubieke meters boorspoelingchemicaliën.

Incidentele milieubelasting kan tevens optreden doordat een schip het boorplatform aanvaart. De kans hierop is onder meer afhankelijk van de nabijheid van scheepvaartroutes terwijl de gevolgen sterk afhangen van de omstandigheden zoals de snelheid van de aanvaring en de grootte van het schip. Eventuele gevolgen voor het milieu kunnen daarom variëren van nihil tot ernstig. Ter preventie van aanvaringen is continue (24/7) een stand-by boot bij het boorplatform aanwezig onder meer met het doel om schepen die te dichtbij komen te waarschuwen en te laten bijsturen, ruim voordat er sprake is van een aanvaring met het platform. Aanvaringen met olie- en gasplatforms komen zelden (minder dan eens per jaar) voor op het NCP en meestal door kleinere schepen. Door stand-by boten en het gebruik van de maritieme meldkamer van Royal Dirkzwager die 24/7 het scheepverkeer rondom offshore assets detecteert, monitort en rapporteert, wordt het risico bij het boorplatform en P11-B-De Ruyter verder verkleind.

Conform de Mbr en de Europese Offshore Safety-richtlijn¹³ wordt uiterlijk zes weken voor de boring een kennisgeving ingediend die onder andere informatie over het werkprogramma van de boorput, bijzonderhe-

¹³ EU-richtlijn 2013/30-EU

den over de in te zetten veiligheidsapparatuur, een rapport met bevindingen van het onafhankelijk boorput-onderzoek en het Veiligheids- en Gezondheidsdocument van het boorplatform. SodM ziet toe op het nakomen van de wettelijke verplichtingen en het veilig en verantwoord uitvoeren van de boring.

3.14 Cumulatieve effecten

Cumulatie betreft het samenvallen van de effecten met andere projecten in de omgeving. Door rekening te houden met cumulatie van effecten wordt beoogd te voorkomen dat een opeenstapeling van op zichzelf kleine effecten uiteindelijk leidt tot significante negatieve effecten. Bij het effectonderzoek in de natuurtoets is in een cumulatietoets onderzocht of cumulatie met andere projecten (van derden en van Dana NL zelf) wel tot mogelijke significant negatieve effecten zou kunnen leiden. Dit is niet het geval.

4 Kruisverwijzing EU-Richtlijn – aanmeldingsnotitie

De Europese richtlijn 2011/92/EU voor de milieueffectrapportage geeft in bijlage III de criteria waarop het bevoegd gezag een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit moet beoordelen. In artikel 7.17 van de Wm zijn deze beoordelingscriteria voor Nederland van toepassing verklaard. Als op grond van de beoordeling blijkt dat sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu moet de initiatiefnemer een m.e.r. procedure doorlopen. De criteria uit bijlage III van richtlijn 2011/92/EU zijn hieronder opgenomen met daarbij de verwijzing waar deze punten in deze aanmeldingsnotitie zijn geadresseerd.

1. Kenmerken van de projecten

In Tabel 2 is de beoordeling van de meest relevante kenmerken van het project opgenomen.

Tabel 2: Beoordelingscriteria in relatie tot de kenmerken van het project

Criterium	Beoordeling	Referentie
De omvang en het ontwerp van het project	Het project omvat het boren van een nieuwe put en mogelijk van een sidetrack en is tijdelijk van aard	§2.4
De cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten	In de natuurtoets is een cumulatietoets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat door significant negatieve effecten als gevolg van cumulatie met andere projecten niet wordt verwacht.	§3.14
Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name land, bodem, water en biodiversiteit	De uitvoering van het project vereist het gebruik van een relatief beperkte hoeveelheid (natuurlijke) hulpbronnen: ▪ Brandstof voor het boorplatform en transportmiddelen; ▪ Staal voor de casings van het boorgat; ▪ Grond- en hulpstoffen stoffen voor boorspoeling; ▪ Beperkt ruimtebeslag van de zeebodem voor de tijdelijke plaatsen van het boorplatform. Het doel van het project is het versnellen van de productie van de natuurlijke hulpbron aardgas.	§3.8 §2.4
De productie van afvalstoffen	Bij de uitvoering van het project komen verschillende afvalstromen vrij die aan land door hiertoe geautoriseerde bedrijven worden verwerkt.	§3.7
Verontreiniging en hinder	Het project is tijdelijk van aard en veroorzaakt daardoor een beperkte verontreiniging en hinder in de omgeving van het plangebied.	Hfst. 3
Het risico op zware ongevallen en rampen die relevant zijn voor het project in kwestie, waaronder rampen die worden veroorzaakt door klimaatverandering, in overeenstemming met wetenschappelijke kennis	Het risico van zware ongevallen is vanwege de zeer hoge offshore-veiligheidsstandaarden minimaal. Daarnaast veroorzaakt het project een tijdelijke emissie van broeikasgasen.	§3.13
De risico's voor de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van waterverontreiniging of luchtvervuiling).	Het project wordt uitgevoerd op de Noordzee, ongeveer 65 kilometer ten noordwesten van Hoek van Holland. Risico's voor de menselijke gezondheid kunnen op basis van de gebruikte stoffen, de afstand en de verwachte effecten worden uitgesloten.	§2.2 Hfst. 3

2. Plaats van het project

In Tabel 3 zijn de belangrijkste criteria opgenomen ten aanzien van de kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed zijn.

Tabel 3: Beoordelingscriteria in relatie tot de locatie van het project

Criterium	Beoordeling	Referentie
Het bestaande en goedgekeurde grondgebruik	De activiteit vindt plaats in de Noordzee in de EEZ, zie §2.2. Gedurende de uitvoering van het project gelden geen extra beperkingen voor deze activiteiten.	§2.2
De relatieve rijkdom aan en beschikbaarheid, kwaliteit en regeneratievermogen van natuurlijke hulpbronnen (met inbegrip van bodem, land, water en biodiversiteit) in het gebied en de ondergrond ervan.	Het doel van het project is het vaststellen en winnen van de aanwezigheid van de natuurlijke hulpbron aardgas in de diepe ondergrond. De invloed van het project beperkt zich tot de directe omgeving. In de natuurtoets (bijlage 2) wordt in detail ingegaan op de invloed op Natura 2000-gebieden en beschermde soorten	Hfst. 3
Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden: i. Wetlands, oeverformaties, riviermondingen; ii. Kustgebieden en het mariene milieu; iii. Berg- en bosgebieden; iv. Natuurreservaten en -parken; v. Gebieden die in de nationale wetgeving zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; Natura 2000-gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen krachtens de Habitat- en Vogelrichtlijn; vi. Gebieden waar de milieukwaliteitsnorm, in de EU wetgeving vastgestelde en relevant voor het project, al dan niet worden nagekomen of worden beschouwd als niet-nagekomen; vii. Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid; viii. Landschappen en plaatsen van historisch, cultureel of archeologisch belang.	Het project wordt uitgevoerd in het Natura 2000-gebied Bruine Bank, maar de locatie is hiervan geëxclaveerd. Als gevolg van de tijdelijke aard van het project kunnen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden uitgesloten worden. Het project wordt uitgevoerd in een gebied waarbinnen geen bekende archeologische waarden aanwezig zijn. Dit aspect wordt nog nader onderzocht met behulp van waarnemingen uit het veld.	§2.2 Bijlage 2 Bijlage 3

3. De soort en kenmerken van het potentiële effect

Tabel 4 geeft een beoordeling van de meest waarschijnlijke milieueffecten van het project in relatie tot de kenmerken en locatie van het project.

Tabel 4: Beoordelingscriteria in relatie tot de soort en kenmerken van het potentiële effect

Criterium	Beoordeling	
De grootte en het ruimtelijke bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden).	Het bereik van de potentiële effecten van het project is beperkt tot de omgeving van de boorlocatie	Hfst. 3
De aard van het effect	De potentiële effecten van het project zijn lokaal en tijdelijk van aard	Hfst. 3
Het grensoverschrijdend karakter van het effect	Het project veroorzaakt geen grensoverschrijdende effecten	Hfst. 3

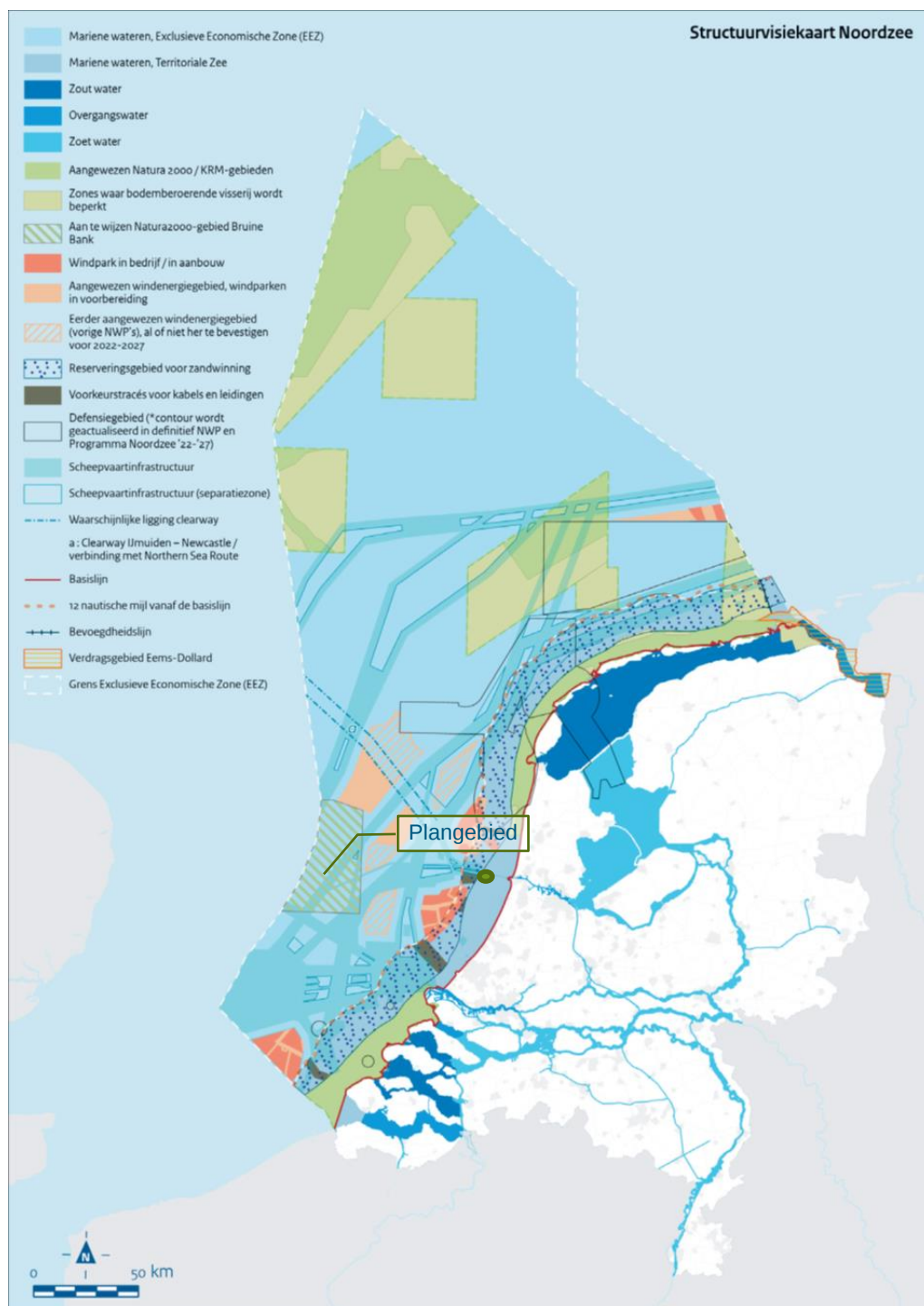
Criterium	Beoordeling	
De intensiteit en complexiteit van het effect	De intensiteit en complexiteit van de potentiële effecten van het project zijn beperkt, met name door de relatief korte tijdsduur waarbinnen de effecten optreden in combinatie met de snelle verspreiding en/of verwijdering van de optredende emissies in het zeewater en de atmosfeer.	Hfst. 3
De waarschijnlijkheid van het effect	Het optreden van de potentiële effecten van het project is goed voorspelbaar	Hfst. 3
De verwachte aanvang, duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect	De potentiële effecten van het project zijn van korte duur en treden slechts op over een periode van enkele maanden. Ook zijn de (meest significante) effecten omkeerbaar	Hfst. 3
De cumulatie van het effect met de effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten	Cumulatie met andere projecten is niet waarschijnlijk	§3.14
De mogelijkheid om het effect doeltreffend te verminderen	De potentiële effecten van het project kunnen, indien nodig, met behulp van diverse maatregelen verminderd of voorkomen worden.	Hfst. 3

5 Conclusie

Gelet op het inzicht in de potentiële effecten, de mate en omvang waarin deze zich voordoen in relatie tot de plaats van het project, is de conclusie dat er geen sprake is van significante nadelige gevolgen voor het milieu zoals bedoeld in artikel 7.17 Wet milieubeheer. Het doorlopen van een milieueffectrapportage biedt geen toegevoegde waarde voor de boring van de nieuwe put en eventuele sidetrack bij platform P11-B-De Ruyter.

Het verzoek aan het bevoegde gezag is dan ook voor dit voornemen te besluiten het doorlopen van een m.e.r.-procedure achterwege te laten.

Bijlage 1: Structuurvisiekaart ontwerpprogramma Noordzee 2022-2027

Bijlage 2: Natuurtoets

Bijlage 3: Archeologisch onderzoek